

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 36/25

Λουξεμβούργο, 20 Μαρτίου 2025

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-365/23 | [Arce] ¹

Προστασία των καταναλωτών: ρήτρα σύμβασης η οποία υποχρεώνει νεαρό αθλητή να καταβάλει μέρος των εσόδων του στην περίπτωση που γίνει επαγγελματίας αθλητής μπορεί να είναι καταχρηστική

Ο εθνικός δικαστής οφείλει να εκτιμήσει τον καταχρηστικό χαρακτήρα μιας τέτοιας ρήτρας λαμβάνοντας ιδίως υπόψη το κατά πόσον η ρήτρα είναι διατυπωμένη με σαφή και κατανοητό τρόπο όσον αφορά τις οικονομικές συνέπειες της δέσμευσης

Το 2009 ένας νεαρός ανήλικος αθλητής, εκπροσωπούμενος από τους γονείς του, συνήψε σύμβαση με λεττονική επιχείρηση η οποία προσφέρει στους αθλητές ένα σύνολο υπηρεσιών για την ανάπτυξη των επαγγελματικών ικανοτήτων τους και της σταδιοδρομίας τους. Σκοπός της σύμβασης αυτής ήταν να εξασφαλίσει στον νεαρό αθλητή μια επιτυχημένη επαγγελματική αθλητική σταδιοδρομία στον τομέα της καλαθοσφαίρισης. Η εν λόγω σύμβαση, συναφθείσα για διάρκεια δεκαπέντε ετών, προέβλεπε ένα φάσμα υπηρεσιών, όπως, μεταξύ άλλων, προπονήσεις υπό την επίβλεψη ειδικών, υπηρεσίες αθλητικής και αθλητικής ψυχολογικής στήριξης, υπηρεσίες υποστήριξης στον τομέα της εμπορικής προώθησης και νομικές και λογιστικές υπηρεσίες.

Ο νεαρός αθλητής αναλάμβανε, ως αντιπαροχή, την υποχρέωση να καταβάλει στην επιχείρηση αμοιβή ανερχόμενη στο 10 % του συνόλου των καθαρών εσόδων από αθλητικές διοργανώσεις, διαφημίσεις, εκστρατείες εμπορικής προώθησης και εμφανίσεις στα μέσα ενημέρωσης σχετικές με το συγκεκριμένο άθλημα τα οποία θα εισέπραττε κατά τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης, εφόσον γινόταν επαγγελματίας αθλητής και υπό τον όρο ότι τα εν λόγω έσοδα θα ανέρχονταν σε τουλάχιστον 1 500 ευρώ μηνιαίως. Δεδομένου ότι τα έσοδα τα οποία ο νεαρός αθλητής, ο οποίος εν τω μεταξύ είχε γίνει επαγγελματίας καλαθοσφαιριστής, αποκόμιζε από τις συμβάσεις που υπέγραψε με αθλητικούς συλλόγους ανήλθαν συνολικά σε ποσό άνω των 16 εκατομμυρίων ευρώ, ο ως άνω αθλητής όφειλε να καταβάλει το 10 % του ποσού αυτού στην εν λόγω επιχείρηση, ήτοι ποσό άνω του 1,6 εκατομμυρίου ευρώ.

Η υπόθεση ήχθη ενώπιον των λεττονικών δικαστηρίων, τα οποία έκριναν ότι η επίμαχη συμβατική ρήτρα ήταν καταχρηστική. Η ενδιαφερόμενη επιχείρηση άσκησε αναίρεση ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου της Λετονίας, το οποίο αποφάσισε να υποβάλει στο Δικαστήριο σχετικό προδικαστικό ερώτημα. Το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί αν η οδηγία σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές ² έχει εφαρμογή στην επίμαχη σύμβαση και, ενδεχομένως, σε ποιο βαθμό η οδηγία αυτή αντιτίθεται σε μια τέτοια ρήτρα.

Με την απόφασή του, το Δικαστήριο επιβεβαιώνει κατ' αρχάς ότι **η οδηγία έχει πράγματι εφαρμογή** στην περίπτωση αυτή. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει, ωστόσο, ότι η οδηγία προβλέπει ότι η εκτίμηση του καταχρηστικού χαρακτήρα συμβατικής ρήτρας η οποία δεν αποτέλεσε αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης δεν μπορεί να αφορά τις ρήτρες σχετικά με τον καθορισμό του κύριου αντικειμένου της σύμβασης ούτε τις σχετικές με το ανάλογο ή μη μεταξύ, αφενός, της τιμής και της αμοιβής και, αφετέρου, των υπηρεσιών ή αγαθών που θα παρασχεθούν ως αντάλλαγμα, εφόσον οι ρήτρες αυτές είναι διατυπωμένες με σαφή και κατανοητό τρόπο. Ρήτρα όπως η επίμαχη στην υπό κρίση υπόθεση εμπίπτει στην ως άνω εξαίρεση και, ως εκ τούτου, ο εθνικός δικαστής

μπορεί να προβεί στην εκτίμηση του καταχρηστικού χαρακτήρα της μόνον αν κρίνει ότι η ρήτρα αυτή δεν είναι διατυπωμένη **με σαφή και κατανοητό τρόπο**. Ωστόσο, το εθνικό δίκαιο μπορεί να προβλέπει υψηλότερο επίπεδο προστασίας των καταναλωτών. Σε μια τέτοια περίπτωση, ο δικαστής θα έχει τη δυνατότητα να ελέγξει τον καταχρηστικό χαρακτήρα της ρήτρας, ακόμη και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η ρήτρα έχει εκ των προτέρων διατυπωθεί από τον επαγγελματία με σαφή και κατανοητό τρόπο.

Όσον αφορά το ζήτημα αν η επίμαχη ρήτρα είναι διατυπωμένη με σαφή και κατανοητό τρόπο, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η οδηγία προβλέπει επίσης **απαίτηση περί διαφάνειας**. Στο πλαίσιο αυτό, **πρέπει να έχει γνωστοποιηθεί στον καταναλωτή το σύνολο των πληροφοριών που είναι αναγκαίες για να είναι αυτός σε θέση να εκτιμήσει τις οικονομικές συνέπειες της δέσμευσής του**. Σε αντίθετη περίπτωση, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η ρήτρα έχει διατυπωθεί με σαφή και κατανοητό τρόπο.

Το Δικαστήριο προσθέτει ότι μια τέτοια ρήτρα, η οποία προβλέπει ότι ένας νεαρός αθλητής δεσμεύεται να καταβάλει αμοιβή ίση με το 10 % των εσόδων που θα εισπράξει κατά τα επόμενα δεκαπέντε έτη, δεν δημιουργεί άνευ ετέρου σημαντική ανισορροπία μεταξύ των μερών. Πράγματι, η ύπαρξη τέτοιας ανισορροπίας πρέπει να εκτιμάται υπό το πρίσμα, μεταξύ άλλων, των κανόνων που έχουν εφαρμογή στο εθνικό δίκαιο ελλείψει συμφωνίας των μερών, των θεμιτών και δίκαιων πρακτικών της αγοράς, κατά τον χρόνο σύναψης της σύμβασης, όσον αφορά τις αμοιβές στον οικείο αθλητικό τομέα, καθώς και όλων των περιστάσεων που περιέβαλαν τη σύναψη της εν λόγω σύμβασης, όπως και όλων των λοιπών ρητρών της συγκεκριμένης σύμβασης ή άλλης σύμβασης από την οποία αυτή εξαρτάται. Εξάλλου, είναι κρίσιμο για την εκτίμηση του καταχρηστικού χαρακτήρα μιας τέτοιας ρήτρας το ότι ο καταναλωτής ήταν ανήλικος κατά τη σύναψη της σύμβασης και το ότι η σύμβαση συνήφθη από τους γονείς του ανηλίκου στο όνομά του.

Το Δικαστήριο διευκρινίζει περαιτέρω ότι εθνικό δικαστήριο το οποίο διαπίστωσε ότι ρήτρα σύμβασης συναφθείσας μεταξύ επαγγελματία και καταναλωτή έχει καταχρηστικό χαρακτήρα δεν μπορεί να μειώσει το οφειλόμενο από τον καταναλωτή ποσό στο ύψος των εξόδων στα οποία πράγματι υποβλήθηκε ο παρέχων τις υπηρεσίες κατά την εκτέλεση της σύμβασης αυτής.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Με την προδικαστική παραπομπή τα δικαστήρια των κρατών μελών μπορούν, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει κάθε άλλο εθνικό δικαστήριο ενώπιον του οποίου ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο και, εφόσον υπάρχει, η σύνοψη](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της αποφάσεως.

Επικοινωνία: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το [«Europe by Satellite»](#) ☎ (+32) 2 2964106

Ακολουθήστε μας!

¹ Η ονομασία που έχει δοθεί στην παρούσα υπόθεση είναι πλασματική. Δεν αντιστοιχεί στο πραγματικό όνομα κανενός διαδίκου.

² [Οδηγία 93/13/ΕΟΚ](#) του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011.